VIQUIPÈDIA

Krache

El **krache** (o **kaakyi**, o **krakye**) és una llengua guang septentrional que parlen els kraches que viuen a la regió Volta de Ghana i a Togo. Hi ha entre 58.000 (2004)[1] i 80.000 parlants de krache.[2] El seu codi ISO 639-3 és **kye** i el seu codi al glottolog és **krac1238**.[3]

Krache	
Altres noms	**Kaakyi**, **Krachi**, **Krakye**
Tipus	llengua i llengua viva
Parlants	
58.000 (2003, ethnologue)[1] 80.000(joshuaproject)[2] principalment a regió Volta	
Parlat a	Ghana, Togo
Autòcton de	regió Volta
Classificació lingüística	
Níger-Congo Atlantic-Congo Volta-Congo Benue-Congo Llengües kwa Llengües nyos Llengües potou-tanos llengües tanos llengües guangs llengües guangs septentrionals Krache	
Codis	
ISO 639-3	kye (http://www-01.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=kye)
SIL	kye
Glottolog	krac1238 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/krac1238)
Ethnologue.com	kye (http://www.ethnologue.com/language/kye)
IETF	kye

Contingut

Família lingüística
Situació geogràfica i pobles veïns
Dialectes i semblança amb altres llengües
Sociolingüística, estatus i ús de la llengua
Referències
Bibliografia
Enllaços externs

Família lingüística

Segons l'ethnologue, el krache forma part del subgrup de llengües guangs septentrionals, que formen part de la família de les llengües kwa, que són llengües Benué-Congo. Les llengües guangs septentrionals són el foodo, el dompo, el dwang, el foodo, el gikyode, el ginyanga, el gonja, el chumburung, el kplang, el nawuri, el nchumbulu, el nkami, el nkonya i el tchumbuli.[4] Segons el glottolog el krache és una de les sis llengües del subgrup de les llengües guang del riu Oti Septentrional. Les altres llengües d'aquest grup són el dwang, el chumburung, el kplang, el nchumbulu i el tchumbuli.[3]

Situació geogràfica i pobles veïns

La regió krache està situada a prop de Nchimburu, a la zona de Kete Krachi, al centre de la regió Volta de Ghana.[1] En aquest país hi viuen entre 58.000[1] i 75.000 kraches.[2]

Segons el mapa lingüístic de Ghana de l'ethnologue hi ha dos territoris krache. Ambdós estan situats a ambdues ribes del llac Volta, al nord. La més gran està situada a les dues ribes del riu Oti, a la desembocadura d'aquest al llac Volta. Aquesta té coma veïns als chumburungs, al nord-oest, els nawuris al

nord, els adeles i els chales a l'est i els àkans al sud. El territori més petit, que està a l'oest del llac Volta té com a veïns els gonja al nord i els kplangs al sud.[5]

Segons el joshuaproject també hi ha 4.900 parlants de krache a Togo.[2]

Dialectes i semblança amb altres llengües

El krache no té dialectes però és intel·ligible mútuament amb el chumburung i el dwang. També és similar al gonja i al gikyode.[1]

Sociolingüística, estatus i ús de la llengua

El krache és una llengua desenvolupada (EGIDS 5): és utilitzada per persones de totes les edats i generacions en tots els àmbits socials i està estandarditzada i té literatura, tot i que no és totalment sostenible.[6] El krache s'ensenya a l'escola i des del 2006 s'escriu en alfabet llatí. Els kraches també parlen l'àkan.[1]

Referències

1. «Krache, a language of Ghana (http://www.ethnologue.com/language/kye)». ethnologue. [Consulta: 13 març 2015].
2. «Language: Krache (http://joshuaproject.net/languages/kye)». joshuaproject. [Consulta: 13 març 2015].
3. «Language: Krache (http://glottolog.org/resource/languoid/id/krac1238)». glottolog. [Consulta: 15 març 2015].
4. «North Guang (http://www.ethnologue.com/subgroups/north-guang-0)». ethnologue. [Consulta: 10 març 2015].
5. «Mapa lingüístic de Ghana. El territori krache és el número 38 (http://www.ethnologue.com/map/GH)». ethnologue. [Consulta: 15 març 2015].
6. «Krache in the Language Cloud (http://www.ethnologue.com/cloud/kye)» (en anglès). ethnologue. [Consulta: 15 març 2015].

Bibliografia

- Snider, Keith L. 1990. *Tonal upstep in Krachi: Evidence for a register tier.* A: *Language* 66. 453-74.
- Torrence, Harold and Kandybowicz, Jason. 2013. *Comparative Tano Interrogative Syntax: The View from Krachi and Bono*. A: Ọlanike Ọla Orie iSanders, Karen W. (eds.), *Selected Proceedings of the 43rd Annual Conference on African Linguistics*, 222-234. Somerville, MA, USA: Somerville: *Cascadilla Proceedings Project.*
- Cleal, Alizon M. 1977 [1973]. *Krachi*. A: Kropp Dakubu, M. E. (ed.), *West African language data sheets* 1, 366-373. Legon & Leiden: *West African Linguistic Society (WALS); African Studies Centre (ASC).*

Enllaços externs

- Krache al multitree (http://multitree.org/codes/kye)

Obtingut de «https://ca.wikipedia.org/w/index.php?title=Krache&oldid=24207872»

La pàgina va ser modificada per darrera vegada el 23 jul 2020 a les 00:39.

El text està disponible sota la Llicència de Creative Commons Reconeixement i Compartir-Igual; es poden aplicar termes addicionals. Vegeu les Condicions d'ús. Wikipedia® (Viquipèdia™) és una marca registrada de Wikimedia Foundation, Inc.